

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Akademik Dergi

Cilt 2, Sayı 7, Güz 2005

INTERNATIONAL RELATIONS

Academic Journal

Volume 2, Number 7, Fall 2005

ULUSLARARASI İLİŞKİLER hakemli bir dergidir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER, *International Political Science Abstracts (IPSA)*, *International Bibliography of the Social Sciences (IBSS)*, *America: History and Life*, *Historical Abstracts*, *Worldwide Political Science Abstracts*, *Sociological Abstracts*, *Social Services Abstracts*, *PAIS International* ve *Linguistics and Language Behavior Abstracts* tarafından taranmaktadır.

INTERNATIONAL RELATIONS is abstracted and indexed in *International Political Science Abstracts (IPSA)*, *International Bibliography of the Social Sciences (IBSS)*, *America: History and Life*, *Historical Abstracts*, *Worldwide Political Science Abstracts*, *Sociological Abstracts*, *Social Services Abstracts*, *PAIS International* and *Linguistics and Language Behavior Abstracts*.

Dergiye yazı göndermek isteyenler için yazışma adresi:

Uluslararası İlişkiler Dergisi
Mahatma Gandhi Cad.
No: 9/4 GOP 06700 ANKARA
Tel.: 0 312 437 30 55
Faks: 0 312 437 30 66
Web: www.uidergisi.com
Abonelik ücreti: 4 sayı için 40 YTL.
(Abone formu derginin arkasındadır.)

ULUSLARARASI İLİŞKİLER dergisinde belirtilen görüşler sadece yazarını bağlar.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER, STRADİGMA ve Uluslararası İlişkiler Konseyi işbirliğiyle hazırlanmaktadır.

STRADİGMA bir FORSNET kuruluşudur

Sahibi / Owner

STRADİGMA adına / On behalf of STRADİGMA
Yüksel Samast

Editörler / Editors

Mustafa Aydın, Ankara Üniversitesi
Çağrı Erhan, Ankara Üniversitesi

Genel Koordinatör / Managing Coordinator

Orhan Samast

Yardımcı Editörler / Assistant Editors

Çınar Özen, Gazi Üniversitesi
Birgül Demirtaş-Coşkun, Başkent Üniversitesi

İngilizce Editörü / English Language Editor

Eddie J. Girdner, Başkent Üniversitesi

Yayın Koordinatörü / Publication Coordinator

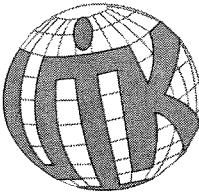
Atay Akdevelioğlu

Yayın Kurulu / Editorial Board

Meliha Altunışık, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Gökhan Çetinsaya, İstanbul Teknik Üniversitesi
Fuat Keyman, Koç Üniversitesi
Kemal Kirişçi, Boğaziçi Üniversitesi
Gencer Özcan, Yıldız Teknik Üniversitesi

Danışma Kurulu / Advisory Board

Gündüz Aktan, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi
Tuğrul Arat, Ankara Üniversitesi
Gülden Ayman, Marmara Üniversitesi
Recep Boztemur, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Nur Bilge Criss, Bilkent Üniversitesi
Beril Dedeoğlu, Galatasaray Üniversitesi
Atilla Eralp, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Haluk Günüşur, Başkent Üniversitesi
Yusuf Halaçoğlu, Türk Tarih Kurumu
Ersin Kalaycıoğlu, Işık Üniversitesi
Mustafa Kibaroglu, Bilkent Üniversitesi
Hasan Köni, Yeditepe Üniversitesi
Şule Kut, Bilgi Üniversitesi
Ömer Kürkçüoğlu, Ankara Üniversitesi
Baskın Oran, Ankara Üniversitesi
İlber Ortaylı, Bilkent Üniversitesi
Hüseyin Pazarcı, Atılım Üniversitesi
Philip Robins, University of Oxford
Sabri Sayarı, Georgetown Üniversitesi
Norman Stone, Koç Üniversitesi
Ercüment Tezcan, Galatasaray Üniversitesi
Enis Tulça, Galatasaray Üniversitesi
Nuri Yurdusev, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ULUSLARARASI
İLİŞKİLER KONSEYİ

ULUSLARARASI İLİŞKİLER
Cilt 2, Sayı 7, Güz 2005

İÇİNDEKİLER

Editörden..... vii

KURAMSAL

Küresel Politikanın Uzun Döngüsü ve Ulus-Devlet 3
George MODELSKI

*Türkiye’de Güvenlikleştirilmiş Bir Alan Olarak Dış Politikayı
Yeniden Düşünmek: Kıbrıs Örneği*..... 31
Alper KALİBER

BÖLGESEL – GÜNCEL

*A Spectre Haunting Europe: The European Constitution, the Budget
Crisis, and the Limits of Neoliberal Integration
(Avrupa’yı Bezdiren Hayalet: Avrupa Anayasası, Bütçe Krizi ve
Neoliberal Bütünleşmenin Sınırları)*..... 63
Eddie J. GIRDNER

*Türkiye’nin İhracata Yönelik Ekonomi Politikalarında Avrasya’nın
Stratejik Önemi* 87
Mert BİLGİN

Bağımsızlıktan Kadife Devrime Türkiye-Gürcistan İlişkileri..... 125
Yelda DEMİRAG

1990’lardan Günümüze Türkiye-İsrail Stratejik İşbirliği..... 157
Serhat ERKMEN

KİTAP İNCELEMESİ

Alexander WENDT, Social Theory of International Politics..... 189
Birgül DEMİRTAŞ-COŞKUN

Uluslararası İlişkiler Bibliyografyası (Nisan-Ağustos 2005) 197

INTERNATIONAL RELATIONS
Vol. 2, No. 7, Fall 2005

CONTENTS

Editorial	vii
-----------------	-----

THEORETICAL

<i>The Long Cycle of Global Politics and the Nation-State</i>	3
George MODELSKI	

<i>Rethinking Foreign Policy in Turkey as a Securitized Domain</i> <i>The Case of Cyprus</i>	31
Alper KALİBER	

REGIONAL – CURRENT AFFAIRS

<i>A Spectre Haunting Europe: The European Constitution, the Budget</i> <i>Crisis, and the Limits of Neoliberal Integration</i>	63
Eddie J. GIRDNER	

<i>Strategic Importance of Eurasia for Turkey's Export-Oriented</i> <i>Economy Policies</i>	87
Mert BİLGİN	

<i>Turkish-Georgian Relations from Independence to Velvet Revolution</i>	125
Yelda DEMİRAĞ	

<i>Turkish-Israeli Strategic Cooperation From 1990's until Today</i>	157
Serhat ERKMEN	

BOOK REVIEW

<i>Alexander Wendt, Social Theory of International Politics</i>	189
Birgül DEMİRTAŞ-COŞKUN	

<i>Bibliography of International Relations (April-August 2005)</i>	197
--	-----

Editörden

Uluslararası İlişkiler Dergisi, elinizde tuttuğunuz yedinci sayısıylayla, önceki sayılarımızda olduğı gibi yine disiplinin farklı konularında sizlere değışik bakış açıları sunmaya çalışıyor. Dergimizin bu kadar kısa sürede gerek Türkiye’de gerekse uluslararası ortamda önemli bir konuma gelmesine imkan vermesini sağladığınız için siz okurlarımıza teşekkür ediyoruz. Dergimizin henüz 1,5 yaşını doldurduğu bugünlerde uluslararası dokuz indekse girmiş olmasının sevincini sizlerle paylaşmaktan mutluyuz. Sizlerin katkılarının ve desteğinin devamıyla dergimizin daha da iyi noktalara gelebileceğine inanıyoruz.

Bu sayımızın ilk çalışmasını George Modelski’nin “Küresel Politikanın Uzun Döngüsü ve Ulus-Devlet” başlıklı makalesi oluşturuyor. İngilizce’den Türkçe’ye çevirisini sunduğumuz makalede yazar, uluslararası politikadaki başat güçleri tanımlamakta ve bu güçlerin uluslararası sistemi nasıl şekillendirdiklerini analiz etmektedir. Yazar her bir gücün, bir diğeri tarafından izlendiğini açıklamakta ve bu şekilde dört dünya gücü tanımlamaktadır.

Modelski’nin çalışmasının ardından kuramsal bölümde Alper Kaliber’in güvenlikleştirme kuramı bağlamında Türkiye’nin Kıbrıs meselesine yaklaşımını incelediğı makalesine yer vermekteyiz. Yazara göre Kıbrıs konusu, Türkiye’de iktidar ilişkilerinin başlıca belirleyici faktörlerinden biri haline gelmiştir. Burada dikkati çeken Kıbrıs’la ilgili olarak “ulusal savunma ve güvenlik, ulusal birlik ve bütünlük, jeostratejik önem ve yaşamsal tehdit” kavramlarının vurgulanmasıdır. Çalışma Kıbrıs’la ilgili olarak baskın olan söylemin, iktidarların yeni politikalar üretme kapasitesine darbe vurduğu fikrini savunmaktadır.

Bölgesel kısımda ilk makale Eddie J. Girdner’in imzasını taşıyor ve Avrupa’da son dönemde yaşanan krizleri politik ekonomi açısından masaya yatırmaktadır. Girdner’e göre Fransa ve Hollanda’nın Avrupa anayasasını reddetmelerinin temel nedenini kendilerine dayatılmaya çalışılan neoliberal uygulamalarda aramak gerekmektedir; bu nedenle halkların reddettiğı şey, Avrupa entegrasyonunun kendisi olarak algılanmamalıdır; asıl karşı çıkılan ABD’nin başını çektiğı ekonomi modelinin Avrupa’ya dayatılmak istenmesidir.

1990’ların başlarından bu yana Türk dış politikasının gündeminin üst sıralarını işgal eden Avrasya, o günden bugüne üzerine en çok araştırma yapılan konulardan biri haline gelmiştir. Fakat, çoğunlukla siyasi meseleler üzerinde durulan bu çalışmaların analiz seviyesi ve boyutu sınırlı kalmış, özellikle ekonomi boyutu çoğı zaman ikinci plana atılmıştır. Mert Bilgin’in çalışmasının bu yöndeki eksikliği tamamlamaya katkıda bulunacağına inanmaktayız. Siyasi olarak Türkiye’nin Avrasya’daki rolünün sınırlı kala-

cağını vurgulayan yazara göre, Türkiye'nin yapması gereken Avrasya'ya daha çok ekonomik açıdan yaklaşmak olmalıdır. Avrasya'nın Avrupa'nın alternatifi olmadığı ifade edilen çalışmada, Türkiye'nin önüne çıkan fırsatları değerlendirmesi halinde "Avrasya kaplanı" olabileceği ifade edilmektedir.

Avrasya'nın Kafkasya ayağıyla ilgili bir makale de bu sayımızda yerini almaktadır. Yelda Demirağ'ın çalışması Gürcistan'ın bağımsızlığını kazandığı 1991'den günümüze Türkiye-Gürcistan ilişkilerini ve dönemsel olarak bu ilişkilerin nasıl bir seyir takip ettiğini analiz etmektedir. Gürcistan'la askeri ve stratejik konularda yapılan işbirliği ve bu işbirliğinin evrimi de mercek altına alınmaktadır. Çalışmada Gürcistan'da meydana gelen Kadife Devrim ve sonrasında Türkiye'yle ilişkilerde geline yeni nokta üzerinde de durulmaktadır.

Bu sayımızdaki son çalışmanın konusunu Türkiye-İsrail ilişkileri oluşturuyor. Ankara'yla Tel-Aviv arasındaki ortaklık, 1990'ların en çok tartışılan bölgesel işbirliği çabalarından biri oluşmuştur. Arap devletlerinin karşı çıktığı Türkiye-İsrail yakınlaşmasının farklı boyutlarıyla incelendiği çalışmada, son yıllarda işbirliğinin geriye gitmesinin nedenleri üzerinde de durulmaktadır. Bu bağlamda, ayrıca, Irak'ta yaşanan savaş ve AKP'nin iktidara gelmesinin Türk-İsrail ilişkilerine yansımaları ele alınmaktadır.

Kitap incelemesi bölümümüzde Alexander Wendt'in uluslararası ilişkiler teorileri alanında önemli bir yere sahip *Social Theory of International Politics* kitabını sizler için analiz ettik. Bibliyografya bölümümüzde ise Nisan-Ağustos 1995 arasında uluslararası ilişkilerle ilgili yayınlanan makale ve kitapların dizinini bulabilirsiniz.

Bu noktada sizlere bir kere daha Bahar 2006 sayımızı "Küreselleşme ve Türkiye" konusuna ayırdığımızı hatırlatmak istiyoruz. Bu sayımız için katkılarınızı 1 Şubat 2006'ya kadar, özel sayının editörü Koç Üniversitesi'nden Fuat Keyman'a (fkeyman@ku.edu.tr) göndermenizi rica ediyoruz.

Yeni sayımızda tekrar buluşmak üzere...

MAKALE ÇAĞRISI

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Cilt 3, Sayı 9, Bahar 2006

Özel Sayı

KÜRESELLEŞME VE TÜRKİYE

Misafir Editör

Fuat Keyman, Koç Üniversitesi

1980'lerden bu yana hem uluslararası ilişkileri hem de ulusal ilişkileri anlamamızda ve çözümlememizde kullandığımız anahtar kavramlardan birisi de, küreselleşme oldu. En genelde, devletler, toplumlar, kültürler-arası karşılıklı ilişkilerde yaygınlaşma, derinleşme ve hızlanma anlamına gelen küreselleşme süreci ve bu sürecin ülkeler üzerinde ekonomik, siyasal ve kültürel düzeyde yarattığı olumlu/olumsuz ama derin etkileri anlamadan, bugün yaşadığımız hızla değişen ve bu değişim içinde önemli bir dönüşüm süreci yaşayan Türkiye'yi anlamamız da olanaklı değil. Bu saptamanın, bugün savaş ve terörle birlikte yaşadığımız ve çok ciddi bir küresel yönetim gereksinimi içinde olan dünya için de çok önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Bununla birlikte, küreselleşme süreci ve bu süreç içinde Türkiye'nin yeri konusunda yapılan çalışmaların, belli istisnalar dışında, eksik ve yeterli olmadığını da söylemeliyiz. Bu nedenle, *Uluslararası İlişkiler* dergisi için "Küreselleşme ve Türkiye" üzerine, kuramsal ve ampirik çalışmaları içerecek bir özel sayı hazırlamaya karar verdik. Konuyla ilgili katkılarınızı 1 Şubat 2006'ya kadar özel sayının misafir editörü Prof. Dr. Fuat Keyman'a (fkeyman@ku.edu.tr) iletmenizi rica ediyoruz. *Uluslararası İlişkiler* dergisinin yayın ilkelerini derginin arkasında veya www.uidergisi adresinde bulabilirsiniz